ترومبوز مغزی یا ترومبوزیس به تشکیل لخته خون در داخل یک رگ خونی می گویند. این عارضا میتواند به شکل های گوناگونی مانند ترومبوز قلبی، ترومبوز مغزی، ترومبوز کلیوی و حتی در روده و دیگر اندام ها خود را نشان دهد.

عوامل ایجاد کننده ترومبوز

مجموعه ای از عوامل موجب بروز این بیماری می شوند. این عوامل عبارتند از:

میزان قدرت و سرعت انعقاد خون در افراد

جنسیت: بیماری ترومبوز در خانم ها بیشتر دیده میشود که شاید مربوط به نوع هورمون های زنانه باشد.

اضافه وزن: این بیماری در افراد چاق و به خصوص در خانم های چاق بیشتر دیده میشود.

میزان آب موجود در بدن و خون: هرچه قدر مقدار آب موجود در خون بیشتر باشد، خون رقیق تر میشود و احتمال بروز این بیماری کمتر میشود. در شرایطی که فرد کمتر آب می نوشد و یا در جریان فعالیت های بدنی زیاد عرق می کند (مانند تابستان ها و یا در ماه رمضان که کم آب می نوشد) غلظت خون بیشتر شده و این افزایش غلظت، احتمال ایجاد لخته در وریدهای مغزی را افزایش می دهد.

بعضی داروها که به دلایل مشخصی یا غیرمشخصی سبب افزایش سرعت انعقاد خون می شوند. یکی از مهم ترین این داروها قرص های ضدبارداری است.

سیگار

حاملگی

بی حرکتی طولانی مدت

سابقه بیماریهای قلبی

علائم ترومبوز مغزی:

بیمار در ناحیه سر، درد را احساس می کند که در طول چند روز، این درد تشدید میشود و گاهی می تواند کاملاً ناگهانی به سردرد شدید دچار شود. گاهی در فرد علائم بیماران سکته مغزی نیز مشاهده میشود مانند ناتوانی در حرکت یک یا چند دست و پا، ضعف در یک سمت از صورت یا سختی در صحبت را تجربه خواهد کرد.

تشنج در تعدادی از بیماران رایج است.

این بیماری، موجب افزایش فشار داخل جمجمه میشود و سبب تورم در دیسک های توری شده و کوری موقت را به دنبال خواهد داشت.

در صورت افزایش شدت فشار داخل جمجمه، می تواند باعث کاهش سطح هوشیاری، افزایش فشار خون، افت ضربان قلب و تجربه حالت های غیرطبیعی در بیمار شود.

ترومبوز مغز به وسیله روش های زیر تشخیص داده میشود:

معاینه توسط پزشک

سی تی اسکن

ام آر آی

آنژیوگرافی مغزی

درمان ترومبوز مغزی:

برای درمان این بیماری به غیر از تجویز مسکن برای کاهش درد، به کمک داروهای مختلف، ترومبوز و لخته خون حل میشود تا خون بتواند جریان طبیعی خود را داشته باشد و در نهایت فشار جمجمه و حجم خون داخل مغز به حد تعادل برسد.

داوری های ضد انعقاد خون (هپارین و وارفارین) با تجویز پزشک می تواند درمان مفیدی باشد. چند روز بعد از شروع وارفارین، هپارین قطع میشود.

در صورت تشدید و تهدید بینایی، ممکن است سوراخ کردن کمر و برداشتن مایعات مغزی نخاعی لازم باشد.

استفاده از داروی استازولامید و استفاده از داروهای ضد تشنج در شرایطی که تشنج رخ می دهد.

نکات توصیه شده:

یکی از عوامل شایع ایجاد ترومبوز، بی حرکتی طولانی مدت است، ورزش می تواند یکی از موثرترین عوامل پیشگیری یا حتی درمان این بیماری باشد.

در صورتی که فشارخون شما بالاست یا به دیابت قندی مبتلا هستید درمان خود را جدی تر بگیرید.

به علت وجود فرآورده های هورمونی در قرص های ضدبارداری، خطر انعقاد پذیری خون بالا می رود و در کنار آن گرمای هوا، موجب غلیظ شدن خون و ایجاد ترومبوز مغزی می شود. لذا به خانم ها توصیه میشود که به هیچ وجه برای جلوگیری از عادت ماهانه، از قرص های ضدبارداری استفاده نکنند.

در صورت نیاز وزن خود را کاهش دهید.

استعمال دخانیات را برای همیشه کنار گذارید حتی سعی کنید در کنار افراد سیگاری قرار نگیرید.

به هنگام مصرف وارفارین احتمال بروز خونریزی در شما بیشتر از سایر افراد می باشد.
جهت کاهش خطر خونریزی توصیه های زیر را بکار بگیرید:
از انجام فعالیت های خطرناک مثل ورزش های رزمی اجتناب کنید.
جهت دفع مدفوع به خود فشار وارد نکنید و با استفاده از میوه و سبزیجات تازه و انجام فعالیت های ورزشی مجاز و مصرف میزان کافی مایعات از بروز یبوست جلوگیری کنید.

جهت تخلیه بینی فشار زیادی وارد نکنید.

به جای تیغ از ریش تراشش برقی استفاده کنید.

از مسواک نرم استفاده کنید و با دقت و به آرامی مس.اک بزنید.

جهت تمیز کردن دندان ها از خلال دندان و اجسام نوک تیز استفاده نکنید.

پا برهنه راه نروید.

بیمارستان تخصصی و فوق تخصصی مسلمین

ترومبوز مغزی

شناسنامه بروشور آموزشی	
عنوان	ترومبوز مغزی
تهیه کننده	زمانه پوزش کارشناس پرستاری
تایید کننده	دکتر محمد صادق مسعودی متخصص جراحی مغز و اعصاب
سال تهیه	۱۴۰۱
منبع	برونر و سودارث ۲۰۲۲